

*«Туган тел»
Мастер-класс бәйгесе.*

*Татар теле һәм
әдәбияты укытучысы
Хусаинова Н.Р.*

Татар теленен сүзлек хэзинәсе
искиткеч бай. Аннан тулы һәм
дөрөс файдалану- безнең изге
бурычыбыз. Чөнки ул безнең туган
телебез, дөньядагы йөзлэгән
телләр арасында бердәнбер газиз
телебез. Зур тарихлы борынгы
телебез- дөньяда иң югары үсеш
алган камил телләрнең берсе. Без
телебез белән горурланабыз.

Тел дигэн дэрья бар,
Дэрья төбөндө мэржэн бар.
Белгәннэр чумып алыр,
Белмэгәннэр коры калыр.

Сүз эчендә хикмәт бар.

*Иле барның теле бар.

* Иң татлы тел — туган тел,
Анаң сөйләп торган тел.

* Инсафлының теле саф.

* Кеше күрке йөз;
Йөзнең күрке — күз,
Уйның күрке — тел,
Телнең күрке — сүз.*

-
- *Яхшы сүз- жан азыгы
 - *Дөрес сүз таш яра.
 - *Матурлык йөздә түгел - сүздә
 - *Авызың сөйләгәнне колагың ишетсен
 - *Әүвәл уйла, аннан сөйлә.
 -

Сүз.

Сүз әйтергә тәвәкәллек кирәк,
Сүз йөрәккә ялкын үткәрә,
Сүз киптерә төп башына терәп,
Сүз меңнәрне яуга күтәрә.
Сүз зиһенне кайрый кайрак кебек,
Сүз сафларны ипли корычтай;
Сүз көрәшкә чыга байрак кебек,
Сүз дошманны кисә кылычтай!

Гамил Афзал

Төнбоек уены

терминнар

Гомүмхалык
сүзләре

Һөнәрчелек
сүзләре

Диалекталь
сүзләр

•Татар теленең кулланылыш өлкәсе ягыннан сүзлек составы.

Карточкалар белән эш.

Конрэс – почмак структурасы

Тарихи сүzlәр

неологизмнар

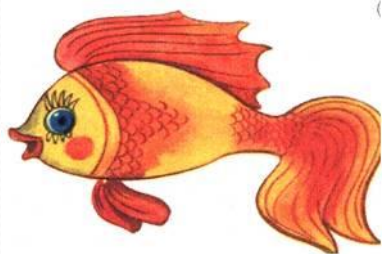
Архаизмнар

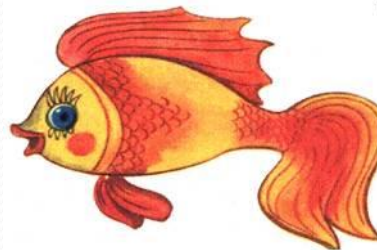
•Татар теленең кулланылыш дәрәжәсе ягыннан сүзлек составы.

Балыкчы уены.

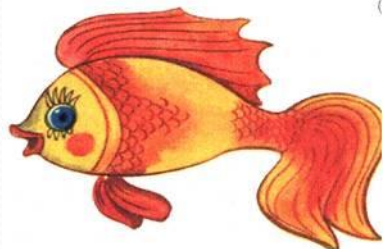
Сорауларга жавап бирү.

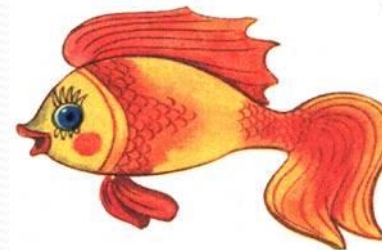
ОНОМАСТИКА

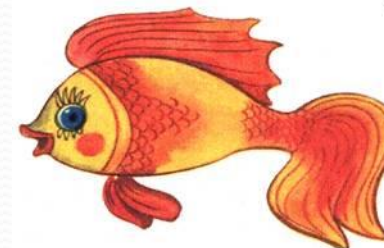
ФРАЗЕОЛОГИЯ

СЕМАСИОЛОГИЯ

ЛЕКСИКОГРАФИЯ

ЭТИМОЛОГИЯ

дэрья

Лексикология

```
graph TD; A[Лексикология] --> B[ОНОМАСТИКА]; A --> C[ФРАЗЕОЛОГИЯ]; A --> D[ЛЕКСИКОГРАФИЯ]; A --> E[СЕМАСИОЛОГИЯ]; A --> F[ЭТИМОЛОГИЯ];
```

ОНОМАСТИКА

ФРАЗЕОЛОГИЯ

ЛЕКСИКОГРАФИЯ

СЕМАСИОЛОГИЯ

ЭТИМОЛОГИЯ

● Татар теленең кулланылыш өлкәсе ягыннан сүзлек составы

- -Терминнар
- - Гомумхалык сүзләре
- -һөнәрчелек сүзләре
- -Диалекталь сүзләр

● Татар теленең кулланылыш өлкәсе ягыннан сүзлек составы

- -Тарихи сүзләр
- -неологизмнар
- -архаизмнар

**2016 ел Татарстанда Су
саклау зоналары елы дип
игълан ителде.**

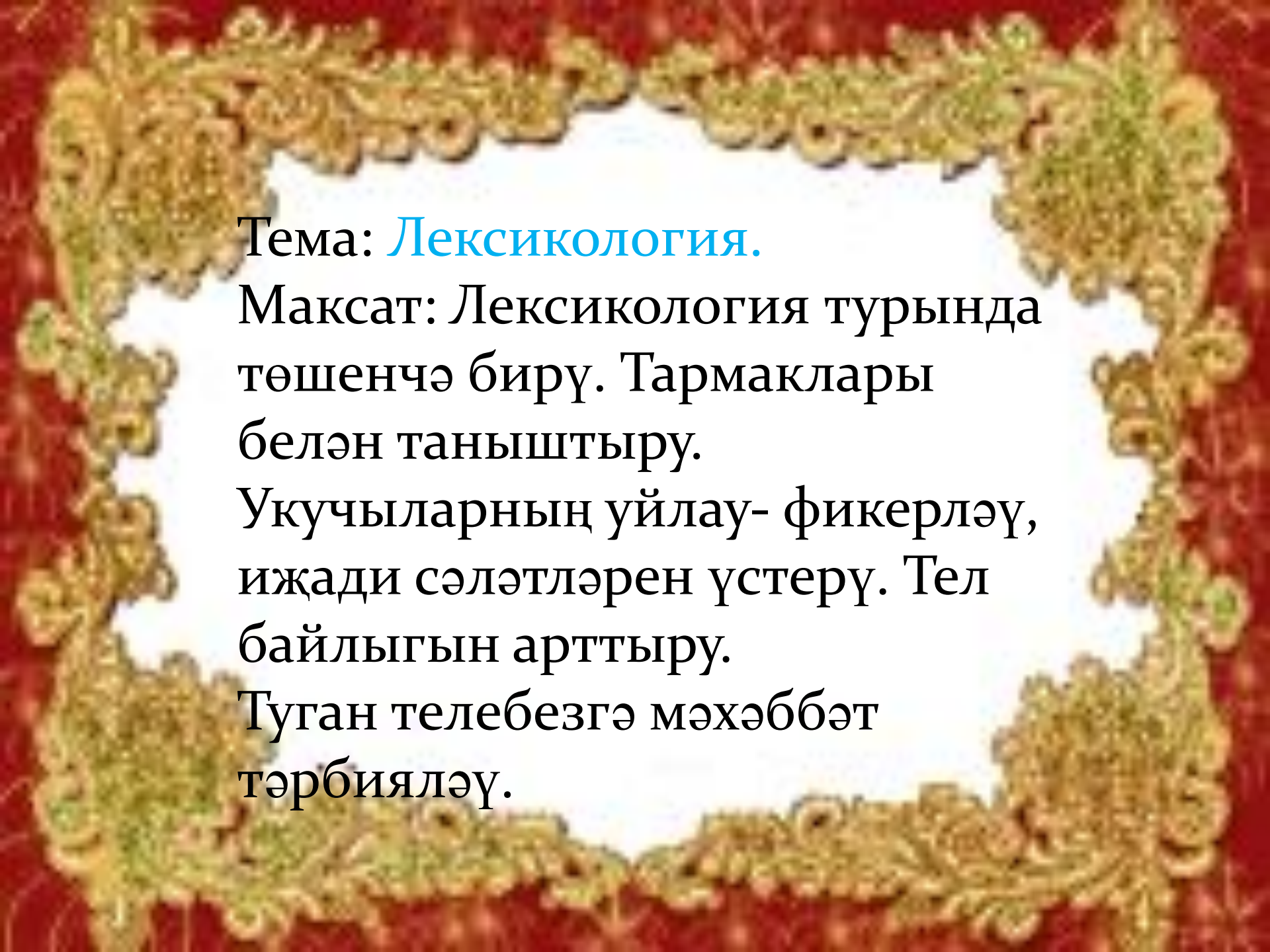

Жәмәгәтчелек игътибарын су объектларын саклау һәм тергезүгә, су биологик ресурсларының яшәү мохитын саклауга, шулай ук халык өчен уңай шартлар тудыруга жәлеп итү буенча кайбер чаралар эшләү планлаштырыла.

Халкым теле миңа — хаклык теле.
Аннан башка минем телем юк.
Илен сөймәс кенә телен сөймәс,
Иле юкның гына теле юк.

Тема: **Лексикология.**

Максат: Лексикология турында
төшенчә бирү. Тармаклары
белән таныштыру.

Укучыларның уйлау- фикерләү,
ижади сәләтләрен үстерү. Тел
байлыгын арттыру.

Туган телебезгә мөхәббәт
тәрбияләү.